

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/45/2021
Identifikačné číslo spisu: 6118319722
Dátum vydania rozhodnutia: 25.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6118319722.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu I. G., bývajúceho v D., T. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Ludovítom Štanglovičom, advokátom v Šali, Jarmočná 2264/3, proti žalovanému K. H., bývajúcemu v D., K. XX, zastúpenému Advokátskou kanceláriou TIMAR & partners, s. r. o., so sídlom v Šali, P. Pazmáňa 2367/17A, IČO: 36 866 296, o zaplatenie 2.000,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10C/43/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/168/2019 z 23. júna 2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 10C/43/2018 z 11. marca 2019 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.000,- eur s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.000,- eur od 9. júna 2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku; konanie v ostatnej časti zastavil. Žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 34, § 37 ods. 1, § 35 ods. 2, § 51, § 451 ods.1, 2, § 457, § 544 ods.1 a 2, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) v spojení s ustanovením § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., a vecne tým, že na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že strany uzavreli 18. apríla 2018 dohodu o rezervácii, ktorej predmetom bolo poskytnutie peňažných prostriedkov na zabezpečenie budúceho predaja rodinného domu súpisné č. 469 v Trnenci nad Váhom, okres Šaľa v celosti s garážou a letnou kuchynkou, pozemok parcelné č. 406/29 záhrada o výmere 1.507 m². Z obsahu dohody vyplývalo, že peňažné prostriedky poskytne budúci kupujúci budúcemu predávajúcemu na rezerváciu prednostnej kúpy do 18. júla 2018 vo výške 2.000,- eur. Uvedená suma

malá byť odpočítaná od dohodnutej kúpnopredajnej ceny vo výške 80.000,- eur. Zároveň z dohody bolo dojednané, že ak sa kúpa predmetných nehnuteľností z rôznych dôvodov zo strany budúceho kupujúceho do 18. júla 2018 neuskutoční, prepadnú poskytnuté peňažné prostriedky v prospech budúceho predávajúceho. Ak sa kúpa predmetných nehnuteľností z rôznych dôvodov zo strany budúceho predávajúceho do 18. júla 2018 neuskutoční, vráti budúci predávajúci poskytnuté peňažné prostriedky budúcemu kupujúcemu bez zbytočného odkladu.

3. Súd prvej inštancie uzatvorenú dohodu posúdil ako dohodu o rezervácii v zmysle ustanovenia § 51 Občianskeho zákonníka a následne uzavrel, že z vymedzenia predmetu dohody nie je zrejmý predmet dohody, teda, či si strany vymedzili predmet dohody za účelom poskytnutia peňažných prostriedkov na zabezpečenie budúceho predaja alebo sa jedná o plnenie na rezerváciu prednostnej kúpy. Konštatoval, že právny úkon je neurčitý, keď síce je zrozumiteľne vyjadrený, avšak jeho obsah je nejasný a existujúce vecné nedostatky spočívajúce v neurčitom vyjadrení obsahu nemožno odstrániť ani prostredníctvom interpretačného pravidla podľa ustanovenia § 35 Občianskeho zákonníka. Z dôvodu neurčitosti predmetu dohody, súd prvej inštancie dohodu o rezervácii posúdil ako neplatný právny úkon, z ktorého sú strany povinné vydať si všetky nároky vyplývajúce z dohody. Žalobe ohľadne zaplatenia 2.000,- eur vyhovel spolu s uplatneným úrokom z omeškania vo výške 5% z dlžnej sumy od 9. júna 2018, lebo žalovaný na základe výzvy mal žalobcovi zaplatiť dlh do 8. júna 2018. Z dôvodu späťvzatia žaloby sčasti (o 120,60 eura z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky) konanie zastavil v súlade s ustanovením § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1. júla 2016 v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP.

4. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom sp. zn. 11Co/168/2019 z 23. júna 2020 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol. Výslovil, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

5. Odvolací súd na základe posúdenia uplatnených odvolacích námietok žalovaného, na nariadenom odvolacom pojednávaní, po zopakovaní dokazovania v nevyhnutnom rozsahu dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, vec však nesprávne právne posúdil. Citoval ustanovenia § 37 ods. 1, 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka a k veci samej uviedol, že súkromnoprávne vzťahy sú založené na autonómii a zmluvnej slobode subjektov týchto vzťahov. Pri uzatváraní zmlúv a realizácii práv a povinností, ktoré sú obsahom právneho vzťahu založeného zmluvou, platí zásada zmluvnej slobody, ale sa uplatňuje aj zásada zodpovednosti samotného účastníka za ochranu svojich práv „vigilantibus iura scripta sunt“ (práva patria bdelym), taktiež zásada „pacta sunt servanda“ (zmluvy sa majú dodržiavať), preto pri splnení zákonných požiadaviek sú oprávnené zaviazať sa k čomukoľvek, čo nie je zakázané, avšak ak zmluvu už raz uzatvorila, sú povinné dohodnuté práva a povinnosti rešpektovať (3Cdo/179/2011). Odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie ohľadne posúdenia neplatnosti právneho úkonu z dôvodu neurčitosti predmetu zmluvy, s odôvodnením, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by v dohode o rezervácii ako inomínatnej zmluve bolo potrebné špecifikovať predmet dohody a označiť nehnuteľnosti v súlade so zákonom č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (Katastrálny zákon). Zdôraznil, že medzi stranami neboli pochybnosti ohľadne predmetu dohody. Poukázal na dojednané podmienky vyplývajúce z dohody o rezervácii a stotožnil sa s názorom žalovaného, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie ním tvrdených skutkových okolností týkajúcich sa uzavretia dohody o rezervácii. Žalobca bol v spore povinný predložiť prípadne navrhnúť dôkazy, ktorými by vysvetlil, prečo podpísal dohodu, ak ju považoval za neplatnú a neurčitý právny úkon, prečo sa ňou spravoval, vyžiadal si vykonanie obhliadky nehnuteľnosti, cítil sa ňou viazaný a uhradil sumu 2.000,- eur ako rezervačný poplatok. Od žalovaného vyžadoval rezerváciu nehnuteľností po dohodnutú dobu a napokon nevysvetlil prečo platnosť právneho úkonu začal sporovať až mesiac po jej uzavretí. Z tohto dôvodu považoval dohodu o rezervácii za perfektný právny úkon, ktorý strany urobili slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, preto v súlade s ustanovením § 388 CSP napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku

zmenil a žalobu zamietol z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcom v spore.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Argumentoval tým, že odvolací súd prekvapivo zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby v odôvodnení rozhodnutia dostatočne, logicky a zrozumiteľne zdôvodnil odlišné právne posúdenie veci. Odvolací súd v bode 8 odôvodnenia konštatoval, že súd prvej inštancie správne dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam, vec však nesprávne právne posúdil. Nepochopením ostalo, že odvolací súd následne uviedol, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, keď unesenie dôkazného bremena je vecou skutkového zistenia, či žalobca preukázal tvrdenia pre neho priaznivé. Zároveň poukázal na rozpor odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplývajúci z bodov 23 a 22, z ktorých okrem iného vyplýva, že dohodu o rezervácii považoval odvolací súd za perfektný právny úkon a v rozpore s týmto následne uviedol, že žalobca neunesol dôkazné bremeno. Namietal, že sumu 2.000,- eur nikdy nezaplatil ako rezervačný poplatok a teda uvedené tvrdenie odvolacieho súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. K namietanej (ne)určitosti predmetu dohody o rezervácii poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo/2020/2000, 22Cdo/1620/2001, 22Cdo/684/2006 a zdôraznil, že ak je právny úkon zaznamenaný písomne, určitosť prejavu vôle je daná obsahom listiny, na ktorej je zachytený. Nestačí, že všetkým účastníkom je predmet právneho úkonu jasný, rovnako aj aké sú práva a povinnosti, ak to nie je poznateľné z textu listiny. Určitosť písomného prejavu vôle je objektívnou kategóriou a taký prejav vôle by nemal vzbudzovať pochybnosti o jeho obsahu ani tretích osôb. V tejto súvislosti namietal, že nikdy neuviedol, že sumu 2.000,- eur uhradil ako rezervačný poplatok, preto tvrdenie súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Podotkol, že na namietanie absolútnej neplatnosti právneho úkonu sa nevzťahuje premlčacia doba, preto nie je jasné z akého dôvodu súd hodnotil časový údaj, kedy žalobca prostredníctvom právneho zástupcu sa tejto neplatnosti dovolal. Ďalej argumentoval tým, že odvolací súd náležite neodôvodnil na základe čoho sporné zmluvné dojednanie kvalifikoval ako dojednanie platné, ako aj nevysvetlil rozpor týkajúci sa hodnotenia, že peňažné prostriedky mali byť v zmysle dohody poskytnuté na rezerváciu prednostnej kúpy nehnuteľnosti, teda sa jedná o vzájomne si odporujúce dojednania. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za prekvapivé, lebo odvolací súd dostatočne, logicky a zrozumiteľne nevysvetlil z akého dôvodu žalobu zamietol, keď považoval správne zistený skutkový stav súdom prvej inštancie. Navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

7. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu sa plne stotožnil so závermi odvolacieho súdu. Zdôraznil, že dovolateľ žiadnym spôsobom nepreukázal tvrdený dovolací dôvod. Konštatoval, že predmetom sporu bolo určenie (ne)platnosti dohody o rezervácii, pričom dovolateľ neunesol dôkazné bremeno, nakoľko okrem svojich tvrdení, nepreložil súdu žiadny návrh na vykonanie dôkazu, ani nevysvetlil prečo považoval právny úkon za neplatný a neurčitý. Navrhol dovolanie žalobcu odmietnuť, prípadne zamietnuť. Uplatnil si náhradu trov dovolacieho konania.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“ resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP

v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

9. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádia konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie

byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

10. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

11. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

13. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný tak, ako sú obsahovo vymedzené v podanom dovolaní.

14. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

16. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutie spravodlivosti). Pri posudzovaní znemožnenia uskutočňovať strane jej patriace procesné práva, je nevyhnutné skúmať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia

procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

17. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že dovolateľ uplatnením dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP namieta nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu, že odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie s odôvodnením o. i., že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie ním tvrdenej absolútnej neplatnosti právneho úkonu - dohody o rezervácii z 18. apríla 2018, i napriek tomu, že považoval zistený skutkový stav za správny.

18. Preskúmaním obsahu spisu dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd správne postupoval, ak na nariadenom odvolacom pojednávaní v súlade s ustanovením § 385 CSP za účasti strán sporu, ako aj ich právnych zástupcov, zopakoval dokazovanie v nevyhnutnom rozsahu a to oboznámením sa s obsahom pripojených listinných dôkazov (dohody o rezervácii z 18. apríla 2018, výzvy na úhradu z 28. mája 2018). Následne v súlade s ustanovením § 181 ods. 2 CSP odvolací súd poskytol stranám predbežné právne posúdenie, vyhlásil dokazovanie za skončené a vo veci samej rozhodol.

19. Zo základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“) vyplýva aj zákaz tzv. prekvapivých rozhodnutí. O prekvapivé rozhodnutie ide aj v prípade, ak inštančne nadriadený (spravidla odvolací) súd úplne alebo podstatne zmení právne východiská, podľa ktorých bola vec dosiaľ posudzovaná, a neumožní účastníkom vyjadriť sa k tejto zmene. Typicky pôjde o zmenu právnej kvalifikácie relevantných skutkových zistení alebo rozhodujúcich skutkových okolností, a to za situácie, keď počas konania predchádzajúceho takejto zmene nemali strany pochybnosť o inej, dovedty zvažovanej kvalifikácii (vychádzajúc z priamej informácie súdu alebo z iných podstatných skutočnosti). Prekvapivosť rozhodnutia môže spočívať v aplikácii právnej normy, ktorá dosiaľ v konaní nebola použitá sporovými stranami ani súdom, alebo v zmene právneho názoru súdu vyvolanej dôkazom vykonaným alebo skutočnosťou zistenou až v odvolacom konaní, ku ktorým sa účastník nemal možnosť vyjadriť. Posúdenie, či v danom prípade ide o prekvapivé rozhodnutie, bude vždy závisieť od konkrétnych skutkových okolností. Iba odlišná interpretácia totožného zákonného ustanovenia aplikovaného na zhodný skutkový stav nemôže spôsobiť prekvapivosť napadnutého rozhodnutia. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 52/2019 z 1. apríla 2020).

20. Pod „prekvapivým rozhodnutím“ sa v rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu rozumie rozhodnutie, ktorým odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, za rozhodujúcu považoval skutočnosť, ktorú nikto netvrdil alebo nepopieral, resp. ktorá nebola predmetom posudzovania súdom prvej inštancie. Prekvapivým je rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných právnych záveroch než rozhodnutie súdu prvej inštancie 3Cdo/102/2008), resp. rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvej inštancie „nečakane“ založené nepredvídateľne na iných „nových“ dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, pričom strana sporu v danej procesnej situácii nemala možnosť namietať (ne)správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní (5Cdo/46/2011).

21. V danom prípade napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za prekvapivé, lebo k jeho vydaniu došlo po predchádzajúcom nariadení odvolacieho pojednáva, po predbežnom právnom posúdení veci a konštatovaní odvolacieho súdu, že navrhnutí dôkazy na preukázanie tvrdených skutkových okolností bolo povinnosťou žalobcu v rámci unesenia dôkazného bremena, ktorý však dôkaz nenavrhoval. Z obsahu zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom (v spise na č. l. 121) však vyplýva, že žalobca zotrval na svojom stanovisku uvádzanom v žalobe, žiadne návrhy na vykonanie dôkazov nepredložil.

22. V sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu. Dôkazné bremeno možno charakterizovať ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania. jednou zo základných procesných povinností strán sporu je povinnosť tvrdiť (§ 150 ods. 1 CSP). Stranu sporu zaťažuje bremeno tvrdenia (onus dicendi), ktorého unesenie spolu s dôkazným bremenom (onus probandi) je

predpokladom pre úspech v spore. Nesplnenie povinnosti tvrdiť, resp. nesplnenie povinnosti relevantne tvrdiť t. j. uviesť tvrdenia z hľadiska ich kvality pravdivé, úplné, podstatné a rozhodujúce, má pre stranu sporu procesnoprávnu sankciu, ktorá sa prejaví v meritórnom rozhodnutí veci.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd preto nepovažoval napadnuté rozhodnutie za prekvapivé, lebo k jeho vydaniu došlo v súlade s ustanoveniami procesného poriadku, na základe výsledkov vykonaného dokazovania, správneho zhodnotenia skutkového stavu, ako aj procesných povinností strán sporu. Odvolací súd navyše správne zamietol návrhy na vykonanie dôkazov predložené žalovaným, s odôvodnením, že dôkazná povinnosť spočívala na žalobcovi, ktorý ale dôkazy nenavrhol.

24. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

25. K namietanému nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozhodnutia dovolací súd uvádza, že rozsudok odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia vyplývajúce z ustanovení § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zmätočný. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

26. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu zmätočnosti konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). Len výnimočne, pokiaľ písomné vyhotovenie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá spôsobuje porušenie práva na spravodlivý proces. O takýto prípad v praxi napríklad ide vtedy, ak rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, čo však nie je naplnené v danom prípade.

27. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998).

28. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľ neopodstatnene namietal dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, preto dovolanie odmietol v súlade s ustanovením § 447 písm. c) CSP, lebo smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

29. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaného v dovolacom konaní, ktorému priznal náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi (§ 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.